

Kind met groeiende, streepvormige huidafwijking

Casus

Als huisarts (AU) zag ik bij mijn 2-jarige zoontje een streepvormige afwijking van 1 cm lengte op zijn linkerbil. Ik dacht in eerste instantie aan een kras, totdat vier dagen later de streep was gegroeid tot 10 cm [foto]. Hij was niet ziek, had geen koorts en leek er geen pijn of jeuk aan te hebben. Hij was niet onlangs in het buitenland geweest. Een dag later heb ik een foto van de huidafwijking voorgelegd aan de dermatoloog (BvB) die dienst had op de buitenpoli vlakbij onze praktijk. Hij diagnosticeerde kruipworm (larva migrans) en adviseerde om het uiteinde van het gangetje aan te stippen met stikstof. Eenmalig aanstippen was al effectief: het gangetje is niet verder gegroeid en verdween in de weken erna.

BESCHOUWING

Huidafwijkingen bij kinderen komen vaak voor in de spreekkamer van de huisarts. In deze rubriek presenteren wij een zeldzame huidandoening die de huisarts gemakkelijk kan herkennen en bovendien eenvoudig kan behandelen. Als u het beeld eenmaal heeft gezien, dan is het zo herkenbaar dat u in het vervolg de dermatoloog niet om een consult hoeft te vragen.

Kruipworm (larva migrans) is een zeer kenmerkende huidafwijking die wordt veroorzaakt door parasieten (larven van wormpjes) die gangetjes graven door de huid.^{1,2} Er zijn veel parasieten die larva migrans kunnen veroorzaken, maar de larven van de mijnworm (*Ancylostoma braziliense* en *Ancylostoma caninum*) en de rondworm (*Strongyloides stercoralis*) zijn de meest voorkomende verwekkers. Deze wormen komen met name voor in (sub)tropische gebieden. De wormen leven in de darmen van onder andere honden en katten. De eitjes van de worm komen via de ontlasting van het dier in de grond terecht. Uit deze eitjes kunnen kleine larven te voorschijn komen en dat gebeurt voornamelijk op warme, schaduwrijke, zanderige grond (bijvoorbeeld zandbak of strand). Deze larven kunnen bij de mens via de huid het lichaam binnendringen en een gangetje graven, wat vaak forse jeukklachten geeft. Dit gangetje wordt elke dag iets langer. De gangetjes worden vaak gezien op die delen van de huid die met de grond in aanraking zijn geweest, zoals de voeten, de billen of de rug. De aandoening komt vooral in (sub)tropische streken voor, maar duikt de laatste tijd vaker in Nederland op. Kruipworm is in principe een zelflimiterende aandoening (4 tot 10 weken), omdat de mens voor de parasiet de verkeerde gastheer is. Vanwege de vaak hevige jeukklachten kan het uiteinde van het gangetje

tje worden aangestipt met stikstof met als doel de parasiet te doden. Mocht het gangetje toch nog verder groeien, dan kan nogmaals aanstippen zinvol zijn. Eenmalige behandeling met ivermectinetabletten (200 ug/kg lichaamsgewicht) volstaat ook, maar kan hepatotoxisch zijn. Tot de restanten van de gestorven larve geheel uit de huid zijn verdwenen, kan de jeuk nog aanhouden. Dit kan enkele weken duren. ■

LITERATUUR

- 1 Feldmeier H, Schuster A. Mini-review: hookworm related cutaneous larva migrans. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2012;31:915-8.
- 2 Bowman DD, Montgomery SP, Zajac AM, Eberhard ML, Kazacos KR. Hookworms of dogs and cats as agents of cutaneous larva migrans. *Trends Parasitol* 2010;26:162-7.